

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri
duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus
rece[n]s illustrati**

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Sexagesimus ar. Expositio extrauaga[n]tis d[omi]ni Bonifacij q[ui] incipit:
Una[m] sancta[m] ecclesia[m]/ determinantis ad papa[m] vtru[m]q[ue]
gladium pertinere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

bar tota ecclesia: vt est expsum. rxiij. q. i. quodcuq. Et oēs
 apst. eiq. receperit a christo potatem & pncipaliter sicut pe-
 trus. Mar. viij. q. remiseritis etc. q. remissionē. de pe-
 di. i. que peniter. vñ fñdo. dicit. q. ceteri apli cū petro pa-
 rō forio honoris & prātis effecti sunt. & expsum. rxiij. di.
 in nouo. vbi de hoc. rxiij. q. i. loquit. in pñ. Sed b. asser-
 tio nō est vera: imo vbi petrus dicit. est eccle caput: & qli
 ber ei succesor: vt est expsum. rxiij. di. c. iij. ibi. Inter brōs
 apst. qdā fuit discretio prātis. & licet oēs apst. essent: pe-
 tro tñ a dño cōcessum est. & ipsi inter se idipm voluerunt:
 vt reliq. oib. pesser apst. & cephas. i. caput & pncipatū
 teneret apst. q. etiā eādē formā suis succesoribus & re-
 liq. epis tenendā tradiderūt. Ad idē pte. c. i. nouo. in
 pñ. ibi. In nouo restamēto post christū dñm a Petro ce-
 pit sacerdotalis ordo: q. ipsi pmo pōtificat. in eccia christi
 datus est: dicente dño ad eū. Tu es petrus. Et. h. hic g. l. i.
 gadi. soluediq. prātē pmo accepit a dño. & i. ipm q. pnci-
 pē ois: esse voluerūt. & i. pñ. d. rxiij. q. i. sicut plenitu-
 do prātis nō eodē mō cōuenit christo & ei vicario i oib.?
 vt. s. lviij. ar. declaratum est: etiā ratio capitis nō eodē
 de mō cōuenit christo & ei vicario: q. christo puenit pnci-
 paliter & excellēt: vicario autē ei ministerialiter & secū-
 dario. ar. q. i. si fuerit. & ideo nō denoiamur a petro petri
 nō: h. christiani a christo. q. denoatio fit a pncipaliori
 & excellētiore. Et ne eccia diuidat: sicut quū dicebat: ego
 qdē sum pauli: ego autē apollo: ego vero cephe: ego autē
 christi. diuisus est christus. s. ad. l. q. i. Sic etiā nō opoz
 tuit q. in petro fuerit plenitudo spūaliū sensū. hoc em
 puenit ei q. caput excellēt & pncipaliter. ¶ Sed de eq
 litate prātis addit nō est ver. nā sic accepit eccia clauū
 prātē: vt ab vno deriuaret ad alios. & licet oib. apst. christi
 stus pcessit prātē: tñ voluit in hac prātē Petri hēre pma-
 tū & pmetiā sup alios. vt. s. prime oñsum est. ita vt q.
 nis a christo pmo prātē accepit: tñ postmodū a plato
 eis Petro ipam recognoscerēt. h. solutio pbat p clemen-
 tē. lxx. di. in illis. in fi. vbi demēs papa ficit. qm nec iter
 ipsos apst. par fuit institutio: h. vnus p fuit oib. vbi de h.
 ¶ Dicit nō fñdo. sane d. inrelligit: vt dicatur apli. parē
 habuisse prātē cū petro. i. similit nō autē parē. i. eqlem.
 ¶ Et aliter dicit. q. habuerūt parē prātē quātū ad actē
 & effectū prātis: nō aut quātū ad institutionē & modū ha-
 bēdi prātē. nō em par fuit oim institutio: vt prime allega-
 ui. & de hoc nō. in pte. c. i. nouo. ¶ Ad id aut qd obijcūt
 q. vñ corpus vnū est caput: dicit. q. christi & ei? vica-
 ri? nō dicunt duo capita: h. vnū: q. papa nō dicit caput nisi
 in quātū gerit vicē christi & ei? psonā representat. ad hoc est
 de trā. quāto. & c. licet. & ar. et de ap. romana. s. rñso. li. vj.
 vbi dicit. oim epī & vicarij epī vnū dicunt. & dicit. s. rxiij. ar. &
 ar. et de rēli. spo. cū venisset. in fi. cū suis pco. ¶ 2. Alti-
 tima dubitatio est circa id qd dicit est papa hēre plenitū-
 dinē prātis. qd esse videt. q. papa dicit christi vicarij? & de
 elec. fundamēta. s. decet. ille autē qd est vicarij? alicui? nō
 hēre plenitudinē prātis qd est in eo cui? est vicarij? et. de of.
 vica. lxx. c. cū in gñali. li. vj. ¶ Ad hāc obiectionē dicit
 dū q. dato q. noie vicarij nō impoztēt plenitudinē prātis:
 nō ppter hoc dicitur est q. papa qd est vicarij? nō habeat
 plenitudinē prātis. q. hēre plenitudo intelligit & exprimit
 et alios noib. q. ipsi cōueniūt: vt eo q. dicit caput: vt. s. d.
 ad hāc dubitationē pte. pbat. i. & p. ar. vñ cātar eccle-
 sia: hāc oēs pastoz. & alia plura: vt et de elec. vbi piculū. s.
 ceterū. s. h. cū agit de creatōe vicarij. ¶ ¶ Et alitē dicit
 dū q. aliud ē pñderare ppetatē significatiōis nois q. ex-
 pmaria ipostitōe puenit noi: aliud nō vsum significatiō-
 nis ad quē q. s. dario accommodat. Si q. in noie vicarij cō-
 sideret ppetatē significatiōis q. pñderanda ē. et de h. bo.
 sig. intelligētia. r. c. in his. s. fi. sic nō ipoztat p hoc nomē
 prās diminuta. vicarij? em dicit a vice: q. noie opus & offi-
 cū infinnat. vñ vicarij? alicuius dicit q. agit opus illi? hū
 quē modū apli dicunt vicarij christi: sicut in pñtōe dicit.
 ¶ 2. nō ois vicarij? dicit s. gregi pmlisti pesse pa-

stozes. & psequenter successores apstoz: q. sunt epī: vicarij
 christi dicit & apstoz. et de sacra. vnc. c. i. s. a christo. rxiij.
 q. v. mulier. Sed sicut in vicarij? christi dicit: summ? pastoz ec-
 clesie sicut gregis? Petri successor. Hinc etiā in alijs rebus
 q. vbi libet vna res dicit alteri? vicaria q. i. equaliter. vñ dicit in
 Leuitico. Qui pcesserit aial reddat vicariū. i. aiaz p aia.
 Leui. rxiij. q. d. reddat equalēs. i. aial p aiali. vt a pte i rel
 ligat totū. rxiij. q. iij. meretrices. aial videt eq bonū: als
 nō esset restitutio debita: qd in dicit lex et de iniur. & dā.
 da. si bos alicuius. Et ita ex ppetate significatiōis nois
 quū aliq. dicit alicui? vicarij? in officio seu prātē: infinnat
 prās in eo nō diminuta: h. eq. vñ si epō gñalem det po-
 testatē suo vicario: & specifcatis q. vbi dā maior: ibi sequat
 clausula gñalis. & oia alia. & talis vicarij? in oib. tantam
 prātē h. in his q. spectat ad iurisdictionē: quātū epō ad in-
 star pcuratoris. et li. vj. de pcur. qui ad agēdū. s. i. vñ no.
 ¶ Et. et de of. archidi. significasti. & Jo. an. et de of. vica.
 licet. li. vj. in glo. s. ponē. Si dō in noie vicarij? cōsideret
 vsus ad quē q. i. ex accommodatiōe trahit. sic aliq. sumit
 h. nomē ad designādū prātē nō plenā: vt ille hū hūc mō
 dū dicit vicarij? alicui? cui ab eo comittit prās: nō tñ plenā
 & totalis. hū? autē replū habem? i. & rōdo. vbi dicit: q. moy-
 ses ex cōsilio Petro cognati sui. elegit viros strenuos de
 pplo. q. v. comittit iudiciū. minor & faciliū: maior & gūio-
 ra reseruat ad se referēda. & rō. rxiij. Sic & archidiacon?
 q. est vicarij? epī audit iurgia singulo: i. maior: a vero ad
 epim refert. et de of. archidia. ad h. Hoc etiā plari eccle-
 imitādo faciūt pstitutes i causis & negocijs q. dicitur: &
 in minorib. opib. q. dā q. ab aliq. vicarij? et de of. vica.
 cū in gñali. li. vj. ab aliq. b. officiales dicunt. c. r. lxx. c. r. ro-
 mana. li. vj. ¶ ¶ Et aliter dicit ad obiectionē q. suppo-
 sito q. vicarij? minus possit q. ille cui? vicarij? est: recte pa-
 pa vicarij? ipi dicit. nō ei h. totā illā plenitudinē prātis: quā
 ipō h. sicut supra declaratū est. lviij. ar. h. tñ prātē spūa-
 lis & rpalis: q. ad regimē militātis comunicata est eccle-
 ab ipō dño nō iesu christo in clauū dātōe. Mar. xvi. et
 r. di. s. i. r. rxiij. q. i. s. si autē. h. sic adde qd scripti. s. rxiij.
 arti. s. ad illā q. pnt. vbi rñdi ad aliq. de istis & alijs opib.
 mones. ¶ Ad cōplēmentū autē papalis prātis plenarie
 et gladij virtutis pñtētis ad eū: licet diuersimode: pono
 extrauagantē dñi pape bonifacij. viij. q. ista determinat
 questionem: cuius talis tenor est. ¶ Articulus. lx. A

Vna sancta ecclesia
 catholica & ipam aplicam. qd impoztat ista
 quoz: h. vna sancta ecclesia aplicā scri-
 ptā. s. lviij. ar. h. pmo em. & plenā. s. i. ar. lxiij.
 p totū. ibi vide. v. g. fide q. est de re no. vna. de pe. di. iij.
 s. finis. h. i. domo. als. c. c. & vide. qd no. et de sum. tri. sup
 rubricā. in glo. qm omne. & credere nihil aliud est q. fide
 hēre. de cō. di. iij. nihil. credere cōtinuare & tenere. fides ista
 est in simbolo niceni cōciliij qd cātraf in eccia: credo in
 vñū deū. in fi. vbi ponunt p dicitā h. vna: de q. simbolo. r. v.
 di. canones. r. ibi fit mētio de simbolo aplico. & i. glo. apli
 de. iij. symbolis. nō. et de sum. tri. c. i. i. glo. magna. q. inci-
 pit: qm ad fidē vna voco. rxiij. di. qui epō. vj. istā extraua-
 gantē. Nos q. hāc firmiter credimus & simpliciter pntes
 mur. et de sum. tri. c. i. in pñ. et quā nō ē sal? nec remissio
 petoz. rxiij. q. i. s. si autē. & c. oibus. de pe. di. i. verbū spōi
 d. s. christo. Jo. a. iij. rxiij. q. i. nupriaz. in sanctis suis. de
 cō. di. iij. q. r. vltra col. h. celebrant em. & in cāticis pcla-
 mante. L. añ. vj. Una est colūba mea. q. simplex: quia sine
 macula & ruga. Ep. v. rxi. di. q. uis. pfecta mea. vna ē ma-
 tri sue: electa genitrici sue. rxiij. q. i. loquit. vbi h. eadē ver-
 ba ponuntur. & de cō. di. iij. aliud. & exponunt. q. vñū corp?
 rxiij. q. iij. p mēbris. mysticu representat. cui? corpus ca-
 put christus. christi vero de? s. ad. l. q. i. ad. l. of. s. et de sa-
 cra. vnc. c. i. in qua vnus deus: vna fides: vñū baptisma. &
 in demē. de sum. tri. i. pñ. fidei. s. ad. h. c. ad. Ep. iij. i. pñ.
 & pte. c. loquit. vna nepe fuit rpe diluuij arca noe. Gen. vi.
 g. iij

An pap...

Ana p...
bat esse
ecclesia;

er. vij. vna ecclesia pfigurata. xlvij. di. quartus liber. xliij. q. s. qm ver. q in vno cubito. ch. isto scz fm hugo. r huc vide qd scripsi. s. xxvi. ar. h. de iustitia. psummata. vr. p. c. Gen. vnu videlicet noe gubernatorē habuit r rectorē. p. e. c. Gen. sic r vni eccle vniuersalis vni papa. xliij. di. s. didi cimus. vñ. q. s. nouatian. extra qua scz arca oia subsistētia sup terrā legim fuisse delera. p. e. c. gen. vij. r p. e. c. qm ve tua. h. ac aut veneramur vnicā dicēte dño i ppba. s. dauid in ps. xij. de de me respice i me. erue a framea de aiaz meā: r de manu canis vnicā meā. framea est pās mūda na de pente suo relicta fm huguonem in deriuatiōib in tra. f. in dictione fremo. is. Pro aia em. i. p se ipo capite s mul oiauit: r copo: e qd copus vnicā scz ecclesia noiauit xliij. q. s. aduocauit. xliij. q. ij. p mēbris. r. q. v. de ligurib. ppter sponi fidei sacm. xvij. q. s. nuptiaz. h. deinde. ibi. cui eccia ipa: cui mēbra sunt. cōiunt est: q fidei spei r cha ritatis integritate non solū in virginib factis: s. etiā in pūgatis fidelib rota virgo est. vniuerse q ppe eccle cui oia mēbra illa sunt. apłs dicit. ij. cor. ij. Despodi vos vni viro virginē castā exhibere ch. isto. r. q. ij. oē itaq. r chari tatis eccle vnitatē. de co. di. liij. ecce charitas. xliij. q. i. s. si autē. r. c. alienis. h. de est tunica dñi incōsutilis: q scissa nō fuit: s. forte puenit. xvij. q. vij. sicut dñi vestimētū. xliij. q. i. qm vetus. in pn. appellat q hęc eccia tunica. vel tuni ca charitas eccle: q operit multitudinē pctōz. s. p. i. iij. Prouer. x. Jaco. vlt. r p. e. c. eccle charitas. r. xliij. q. vij. quē admodū. r. de pe. di. iij. ill. h. o. ibi. r tepit charitate atq qd coopuit pctā sua. ēf de bap. maioza. s. i. s. i. q. etiā cha ritas r vnitās eccle malo punico cōparat. xliij. di. sit res ctoz. h. hinc etem. ibi. sicut in malo punico vno exteri cor tice multa interi grana vniunt. sic innumeros sacē eccle pplos vnitās fidei ptegit. qd intus diuersitas meritoz te ner. de ista tunica incōsutili. Joan. xij. ibi. milites q quā crucifixissent eū: acceperūt vestimēta ei: r fecerūt quo: pres. vnicūq militi partē. r tunica. erat aut tunica incōsutilis desup pterra q rotū. dixerūt ergo adinuicē: nō scim damus eā. s. fortianur de illa cui sit. vbi Aug. Quadri pertit aut vestis dñi iesu ch. isti qd ripertitā significauit eius ecclesia. qtuor: scz pnbis in oīe diffusam: r in eis dē eqlliter. i. p. co: dicit distributa. Tunica nō illa fortia: oim partū significat vnitatē: q charitatis vinculo pneretur. Si aut r charitas supeminētō: hz viā: r supeminet scē tie: r sup oia pcepta est. fm illud. s. ad 2. cor. xij. r. xij. super oia hęc charitatē hntes. vestis q signat merito conrecta phibet. r addidit p totū: q nemo ei est exps qui pnerere inuenit ad totū: a quo rota vocat eccia catholica. incōsu tilis aut ne aliqñ dissuaf: r ad vnu puenit: q in vni oēs colligit. ēf de bap. li. z. xvij. q. ij. nō statim. In forte aut dei gra cōmēdata est. cui em fors mittit: nō plone cuiuscūq: vel meritis: s. occulto dei iudicio cedit. sequit in decretas li. J. g. f. eccle vni? r vniq. vni co: p? vni caput: nō duo capita qm monstrū. ff. de h. sig. q. r. aliq. s. ēf de of. o. qm. ch. istus scz r ch. isti vicar? petrus: petriq: successor: dicen te dño ipsi petro: pascē oues meas. Joan. vlt. ēf de elec. significasti. in q. g. nalter r nō specialiter. has vel illas. p qd sibi cōmississe intelligit vniuersas. sic arguit etiā Joz nocē. iij. ēf de maio. r ob. solite. s. nos aut. Quū q ch. ist? nō distinguat inter has vel illas oues: nec nos debem? distinguere: r ipi legit r no. in glos. nec nos. Sine g. gre. ā. xliij. di. de cōstantinopolitana. siue aliq occidētales: vlt. oriētales: vel apłicā. xliij. di. c. s. se dicit petro eiusq suc cessorū? nō esse cōmissos: fateant necesse est se de ouib? ch. isti nō esse. sic etiā arguit in. s. nos autē. dicente dño in Joā. r. vni esse ouile r vnicū esse pastorem. vbi Begeo. Quasi ex duob? gregibus vni ouile efficiat: iudaicā er gentile pplin in sua fide cōiungit. Ep. ij. J. ple est par no ltra q fecit vtraq vni: r mediu pter macerie solues r c. Et theophilus. Attēdant ergo manichei qm vni ouile r vni pasto: est noui r veteris testamēti. In hacigit eiusq pte duos esse gladios. spālē videlz r tpalem/ euāgē

Tunica dñi incōsutilis qd signifi cat.

licis dicitis instrumur. Na dicitibus apłs. ecce duo gla dii hic. in ecclesia scz: quū apł loquerent: nō ridit dñs: ni mis esse: s. satis. Luc. xliij. in gladio pās intelligitur. ad Rom. xliij. Non sine causa gladium portat. xliij. q. v. non solū. Apocal. s. r. r. r. ēf de puile. ex ore. in pn. Erte qui in pte petri rēpo: alez gladiū esse negat. male attendit verbū dñi pferentis. Querte gladiū mūm in yaginam. Joā. xvij. Dat. xvij. xliij. q. s. i. vterq ergo est in pte eccleie spūalis scz gladi? r materialis. hęc verba r q se quūtur: sunt verba Ber. ad Eugeniū papā in li. de consi deratione. Sed is quidē p ecclia: ille vero ab ecclia exery cēdus. xvij. q. vij. aut pōitūre. ēf de sen. ex. dilecto. li. vj. ille sacerdotis. xvij. q. vij. vñs. in fi. is manu regū r militum. xliij. q. v. nō solū. et. r. rex debet. s. ad nutū r patiētiā sa cerdoti. vide. s. xxvij. ar. h. q. aut. xliij. q. vij. hōrara. r. c. vt pdē. Opz aut gladiū ēf sub gladio. r tpale aut pōira rē spālī subijci pātri. xvij. di. c. duo. c. si imperatoz. Na quū dicit apłs ad Rom. xliij. Nō p pās nisi a deo: q aut sunt a deo: ordinata sunt. nec ordinata essent: nisi gladius esset sub gladio. ad hoc. lxxij. di. ad h. s. q. is. q. resistit. di. vij. que ptra. r tamq inferior: reducet pēf aliū in suprema. Na fm beati Dionysii. lex diuinitatis est in summa p media in supna reduc. nō ergo fm ordinē diuinitatis oia eq r ime diate: s. in summa p media: r inferiora p supiora ad ordinē reducunt. Spūale aut dignitatē r nobilitatē terrenam quālibet pcellere dignitatē opz tanto clarius nos fateri: quāto spūalia tpalia antecēdunt. Ita etiā ratio ponit p Innoce. ēf de ma. r ob. solite. s. venū. Quē etiā ex datione decimaz. vide qd legit r no. ēf de ma. r ob. oēs pncipes. Na imperatoz: r reges tenent ad solutionē decimarū: si ch. istū regē suū pcepit r dñm recognoscūt. Apoc. s. r. xvij. qui i signū vniuersalis dñi sibi decimas reuerant. xvij. q. s. reuertimini. r ēf de deci. tua nobis. r benedictio. ad Heb. vij. xliij. di. beniq. scitificatione. ēf de sacra vnc. vni co. s. man. s. Reg. it. er ipi? pātis acceptio. ēf de elec. venerabile. ēf ipaz rerū gubernatio. ēf de fo. cō. licz. dar ris oculis intuemur. Nam veritate testante spūalis pās terrenā pte insituitur hz. fm hugo. de sancto Elitōz: vr. s. dicit. xvij. ar. h. item hugo. er iudicare si bona non fuerit. xv. q. vij. item alius. h. de sup. ne. p. e. grand. li. vj. quia ad quē pnter institutio: r destitutio. xvij. q. ij. vñs. ēf de hereticis. cū er inuncto. s. h. sic de ecclesia: r de est de scia pte veritaf vaticiniū Hieremie: Ecce cōsi tui te hodie sup gētes r regna r cetera: q sequitur. vñs. re. s. ēf de ma. r ob. solite. ergo si deuiat terrena potestas: iudicabit a pte spūali: vt p. e. c. item alius. xv. q. vj. r de sup. ne. p. e. c. grādi. li. vj. r si deuiat spūalis: mino: a suo supio: si vero suprema: a solo deo nō ab hoie poterit ius dicari. xvij. di. inferior. ēf de ma. r obe. cum inferior. q. q. iij. cuncta. r. di. si papa. r de hoc factis dicit in pn. huius ope ris. testante apło Spiritus hō iudicat oia: ipse autē a nemine iudicaf. s. ad 2. cor. ij. in n. ppie intelligit ad istam ista auctoritas de papa: licet mystice aliter apłs intelle xerit. Nam papa dicit homo antonomastice p excellētiā et singulariter quē formauit ch. istus. idem scripsi. s. xliij. ar. s. in hac. h. item Dat. b. vlt. h. itē in terra. ad imagi nē suā r similitudinē. Ben. s. r. xliij. q. v. hęc imago. quā tū ad potētiam plenariā quā habet a deo: r admittit et similitudinē virtutū quā virtutē pcepit: p hōibus alijs debet habere. de pe. di. s. romanos. h. similes. vñs est paruū. c. vñ papa singulariter spūalis vocaf: q: sedes sua aut sanctū cū recipit. apł scrip psumptiue facit. r. di. c. ij. vñ quū peccat. ratio de dignitatē maioris r p psequē sanctitatis. s. q. s. vñsimus. amplius peccat. vr. r. di. si pa pa. r. c. homo ch. istianus. Jste hō oia r oēs iudicat: quia oēs sunt sibi subiecti. r. q. ij. cuncta. r p pncipalem r ipse ad istam a nemine iudicaf. r. q. ij. alioz. xvij. di. nūc autē. xvij. di. s. hinc. Est autē hęc auctoritas: etsi data sit hōi niter exercetur p hōminē: non humana: sed potius diu na potestas oie diuino petro data: sibi q suisq successor

Ecclesia merito regnum potest.

bus in ipso christo: quem confessus fuit: petra firmata: dis...

domus tue. Et iterum in ps. xxi. Domum tuam decet sanctitudo...

Articulus lxi.

Ecclesia merito regnum vocat.

Primo quidem con...

siderandum est: quod ecclesia conveniensissime regnum vocatur. Nam ecclesia communitas quedam est...

domus tue. Et iterum in ps. xxi. Domum tuam decet sanctitudo...

